

FIVE-SHOT

Het doel van screening is om vast te stellen in hoeverre een patiënt problematisch alcohol gebruikt. Een screening op alcoholgebruik kan bestaan uit het meten van het alcoholgehalte in het bloed (BAC ofwel BAL, blood alcohol concentration of level), het stellen van een aantal vragen en/of het klinisch oordeel van de arts. Hieronder wordt de Five-Shot als screeningsinstrument besproken.

Five-Shot: het screenen van zwaar en problematisch alcoholgebruik bij volwassenen

De Five-Shot screeningsinstrument is een korte vragenlijst die gebruikt kan worden om zwaar alcoholgebruik bij volwassenen in de beginfase te ontdekken. Het bestaat uit een combinatie van vragen uit de AUDIT en CAGE vragenlijsten. Het invullen van de vragenlijst duurt één minuut. Hij kan door de personen zelf ingevuld worden, er is geen training voor nodig. Uit de score kan een onderscheid gemaakt worden tussen matige en zware alcoholgebruikers en alcoholverslaafden. De test is voornamelijk bedoeld voor de eerstelijnszorg, waar vaak geen tijd is om lange testen af te nemen. De test moet daarom ook niet gezien worden als 'gouden standaard' voor het identificeren van alcoholproblematiek, maar eerder als een eerste indicatie van mogelijke problematiek.

Five-Shot screeningsinstrument [1]

Hoe vaak drinkt u alcoholische dranken?

- 0 = nooit
- 0,5 = 1x per maand of minder
- 1 = 2-4x per maand
- 1,5 = 2-3x per week
- 2 = 4 of meer keer per week

Hoeveel alcoholische dranken gebruikt u op een typische dag waarop u alcohol drinkt?

- 0 = 1 of 2
- 0,5 = 3 of 4
- 1 = 5 of 6
- 1,5 = 7 tot 9
- 2 = 10 of meer

Heeft u zich ooit geërgerd aan mensen die opmerkingen maakten over uw drinkgewoonten?

- 0 = nee
- 1 = ja

Heeft u zich ooit schuldig gevoeld over uw drinkgewoonten?

- 0 = nee
- 1 = ja

FIVE-SHOT - vervolg

Heeft u ooit 's ochtends alcohol gedronken om de kater te verdrijven?

0 = nee

1 = ja

Drempelwaarden bij Five-Shot

Een score van 2,5 of hoger geeft een verdenking op overmatig alcoholgebruik, -misbruik of -afhankelijkheid.

Referentie

1. Seppä, K., Lepistö, J. and Sillanaukee, P. (1998) Five-shot questionnaire on heavy drinking. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research* 22, 1788–1791.